

EGE ÜNİVERSİTESİ

ANKET SONUÇLARI

Bu çalışma Ege Üniversitesinin HRS4R başvuru sürecine yönelik akademik ve idari personelin bazı kişisel özelliklerini, Ege Üniversitesi (EÜ)'nin üst yönetimi, fakülte, yüksekokul gibi alt birimleri yönetimleri ile ilgili görüşlerini derlemek, akreditasyon sürecindeki kriterlerin ne ölçüde içselleştiğini belirlemek gibi amaçlarla gerçekleştirilmiştir.

Materyal ve Yöntem

Çalışmanın orijinal nitelikli verileri üniversite personelinde anket yolu ile toplanmıştır. Bu amaçla EÜ. Personel Daire Başkanlığı'nın 31.12.2022 tarihindeki kayıtlarındaki veriler kullanılmıştır. Örneklem sayısı, aşağıdaki formül ile hesaplanmıştır.

$$n = \frac{N t^2 p q}{d^2(N-1) + t^2 p q}$$

N= Populasyondaki birey sayısı N=3162
n= Örnekleme alınacak birey sayısı
p= İncelenecek olayın görülüş sıklığı (olasılığı) p=0,5
q= İncelenecek olayın görülmemiş sıklığı (1-p) q=0,5
t= Belirli serbestlik derecesinde ve saptanan yanılma düzeyinde t tablosunda bulunan teorik değer ($\alpha = 0.05$ de ∞ serbestlik derecesindeki t değeri t:1.96 dır).
d= Olayın görülüş sıklığına göre yapılmak istenen +/- sapma olarak simgelenmiştir (d=0,05)

Populasyon farklı özellikler taşıyan bireylerden oluştuğu için tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Euraxess tarafından yapılan grup tanımlamalarına göre; R1 (Öğr. Gör. Sayısı + Arş. Gör. Sayısı), R2: (Öğr. Gör. Dr. Sayısı + Araş. Gör. Dr. Sayısı), R3 (Dr. Öğr. Üyesi sayısı) ve R4 (Prof. Dr. Sayısı + Doç. Dr. Sayısı) olarak belirlenmiştir. Çalışmaya toplam 946 kişi katılmıştır. Bunların %85,4'ü (808 kişi) akademik %14,6'sı (138 kişi) idari personel olarak çalışmaktadır. Çalışmaya katılan akademik personel ve unvanları Çizelge 1'de sunulmuştur. Tabakalı örnekleme formülü kullanılarak, her unvan grubundan görüşüleceklerin sayısı hesaplanmış, tabakanın popülasyondaki oranına göre örneklemedeki temsil sayısı aşağıdaki formül ile belirlenmiştir. Görüşülecek kişilerin belirlenmesinde R1, R2, R3, R4 listelerinden 9 kişi atlayarak seçim yapılmış yedeklerle birlikte 808 akademik ve 138 idari personelle (toplam 946 kişi) görüşülmesine karar verilmiştir.

Çizelge 1: Araştırma popülasyonu, örnek hacmi ve çalışmaya katılanların unvanları, sayı ve yüzdeleri

Kod	Unvan	Popülasyon		Örnek Hacmi	
		Sayı	Payı (%)	Sayı	Payı (%)
R1	Öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi	1073	33,9	88	10,9
R2	Doktoralı olan öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi	426	13,5	84	10,4
R3	Doktor öğretim üyesi	340	10,8	95	11,8
R4	Doçent ve Profesör	1323	41,8	541	66,9
	Toplam	3162	100,0	808	100,0

Ankete katılanların %78,2'si fakültelerde, %4,9'u yüksekokullarda, %9,7'si meslek yüksekokullarında, %5,6'sı enstitülerde, %0,3'ü uygulama ve araştırma merkezlerinde kalan %1,2'si de Rektörlük birimlerinde görev yapmaktadırlar (Çizelge 2).

Çalışmada elde edilen veriler yüzdeler ve ortalamalar şeklinde sunulmuştur. Çalışmada değişkenler birleştirilerek skorlar ve yeni gruplar elde edilmiştir. Grupların karşılaştırmasında varyans ve ki kare analizleri kullanılmıştır. Bu arada verilerin toplanmasında genel olarak beşli Likert ölçeği kullanılmış, fakat memnuniyet ve iş doyumunu ile ilgili dört ifade 10'lu ölçekle sorgulanmıştır. Analizler sırasında 10 ölçekle elde edilen bu dört ifade de diğer verilerle uyumun sağlanması amacıyla bazı analizler için beşli ölçeğe dönüştürülmüştür.

Çizelge 2: Kurumlara göre ankete katılanların sayıları ve Payları (%)

Statü	Kurum	Sayı	Payı (%)
Fakülte	Tıp	115	12,2
	Mühendislik	105	11,1
	Ziraat	84	8,9
	Fen	81	8,6
	Edebiyat	62	6,6
	Su Ürünleri	56	5,9
	Eczacılık	43	4,5
	Diş Hekimliği	39	4,1
	Hemşirelik	35	3,7
	Eğitim	30	3,2
	İktisadi ve İdari Bilimler	23	2,4
	İletişim	21	2,2
	Sağlık Bilimleri	18	1,9
	Spor Bilimleri	12	1,3
	Çeşme Turizm	6	0,6
	İslami İlimler	5	0,5
	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık	4	0,4
	Ödemiş Sağlık Bilimleri	1	0,1
		Toplam	740
Yüksek Okul	Yabancı Diller	24	2,5
	Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı	19	2
	Moda Tasarım	4	0,4
		Toplam	47
Meslek Yüksekokulu	Ege	28	3
	Bergama	12	1,3
	Aliağa	9	1
	Emel Akın	9	1
	Atatürk Sağlık Hizmetleri	8	0,8
	Bayındır	6	0,6
	Ödemiş	6	0,6
	Havacılık	5	0,5
	Tire kutsan	5	0,5
	Urla Denizcilik	4	0,4
	Toplam	92	9,7
Enstitü	Türk Dünyası Araştırmaları	13	1,4
	Nükleer Bilimler	12	1,3
	Güneş Enerjisi	9	1

	Sosyal Bilimler	7	0,7
	Uluslararası Bilgisayar	6	0,6
	Fen Bilimleri	5	0,5
	Eğitim Bilimleri	1	0,1
	Toplam	53	5,6
Uygulama ve Araştırma Merkezi	Çevre Sorunları	1	0,1
	Merkezi Araştırma Test ve Analiz Laboratuvarı	1	0,1
	Uzaktan Eğitim	1	0,1
	Toplam	3	0,3
İdari	Rektörlük	11	1,2
	Toplam	946	100

Çalışmaya Katılanları Bazı Kişisel Özellikleri

Çalışmaya katılanların %52,5'i kadındır. Personelin %66,9'u Ege Üniversitesi mezunu olup, %89,4'ü doktoralıdır. Doktora yapanların %81,8'i Ege Üniversitesinde, %13,6'sı yurtiçindeki diğer üniversitelerde ve %4,9'u da yurtdışında doktoralarını tamamlamışlardır. Akademik personelin %31,3'ü sağlık, %29,4'ü fen, %25,6'sı sosyal ve %13,7'si de mühendislik bilim dallarında görev yapmaktadır. Çalışmaya katılanların %14,6'sı idari personel, %34,8'i profesör, %22,4'ü doçent, %10'u doktor öğretim üyesi, kalanlar da araştırma görevlisi veya öğretim görevlisidir. Çalışanların %49,7'si 20 yıldan daha uzun süredir Ege Üniversitesinde görev yapmaktadırlar (Çizelge 3).

Çizelge 3: Personelin bazı kişisel özellikleri

Cinsiyet								
	Kadın	Erkek	Toplam					
Sayı	497	449	946					
Payı (%)	52,5	47,5	100					
Mezun olunan üniversite								
	Ege Üniversitesi	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam				
Sayı	633	300	13	946				
Payı (%)	66,9	31,7	1,4	100				
Doktora yapılan üniversite								
	Ege Üniversitesi	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam				
Sayı	692	115	39	846				
Payı (%)	81,8	13,6	4,9	100,0				
Bilim dalı								
	Sağlık	Fen	Sosyal	Mühendislik	Toplam			
Sayı	263	247	215	115	840			
Payı (%)	31,3	29,4	25,6	13,7	100			
Unvan								
	Araştırma görevlisi	Doktor araştırma görevlisi	Doktor öğretim üyesi	Doçent	Profesör	İdari personel	Toplam	
Sayı	88	84	95	212	329	138	946	
Payı (%)	9,3	8,9	10	22,4	34,8	14,6	100	
Ege Üniversitesindeki hizmet süresi (yıl)								
	Bir yıldan az	1-5 yıl	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21-25 yıl	26 yıl	Toplam
Sayı	37	101	92	98	148	175	295	946
Payı (%)	3,9	10,7	9,7	10,4	15,6	18,5	31,2	100

Genel olarak çalışanların %54'ü kadındır. Araştırma görevlileri, doktor araştırma görevlileri ve doçentlerde kadın akademisyen oranları yüksektir. Yakın gelecekte Ege Üniversitesinde kadın akademisyenleri oranının daha da artacağı söylenebilir. Kadın çalışanlarda Ege mezunu olanların oranı daha fazladır. Bilim dallarına göre cinsiyet anlamlıdır. Sırasıyla sağlık, sosyal ve mühendislik bilimlerinde kadın akademisyen oranı yüksektir. Fen bilimlerinde ise erkek akademisyen oranı daha yüksektir (Çizelge 4).

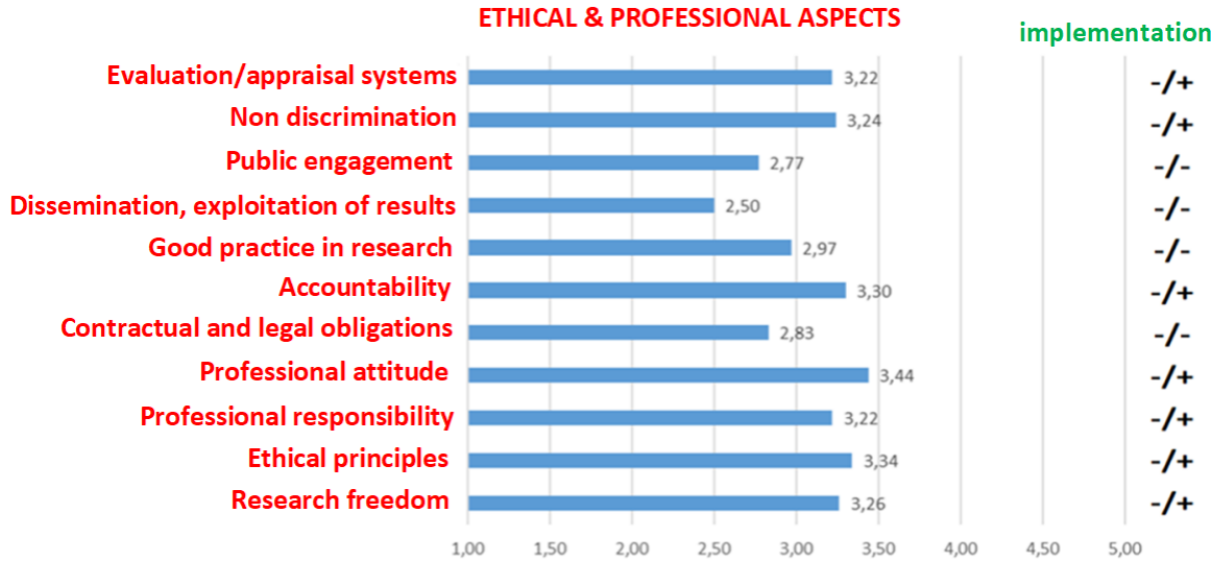
Çizelge 4: Cinsiyete göre unvan, mezuniyet ve bilim dallarının karşılaştırılması (Ki kare Testi)

Unvan	Cinsiyet	Kadın	Erkek	Ki kare değeri	Serbestlik derecesi	P değeri
Araştırma görevlisi	Sayı	47	41	9,958**	4	0,04
	Payı (%)	53,4	46,6			
Doktor araştırma görevlisi	Sayı	48	36			
	Payı (%)	57,1	42,9			
Doktor öğretim üyesi	Sayı	47	48			
	Payı (%)	49,5	50,5			
Doçent	Sayı	132	80			
	Payı (%)	62,3	37,7			
Profesör	Sayı	162	167			
	Payı (%)	49,2	50,8			
Toplam	Sayı	436	372			
	Payı (%)	54,0	46,0			
Mezun olunan üniversite	Cinsiyet	Kadın	Erkek	Ki kare değeri	Serbestlik derecesi	P değeri
Ege	Sayı	346	287	3,459*	1	0,06
	Payı (%)	54,7	45,3			
Diğer	Sayı	151	162			
	Payı (%)	48,2	51,8			
Toplam	Sayı	497	449			
	Payı (%)	52,5	47,5			
Bilim dalları	Cinsiyet	Kadın	Erkek	Ki kare değeri	Serbestlik derecesi	P değeri
Sağlık	Sayı	163	100	14,937***	3	0,00
	Payı (%)	62,0	38,0			
Fen	Sayı	111	136			
	Payı (%)	44,9	55,1			
Mühendislik	Sayı	61	54			
	Payı (%)	53,0	47,0			
Sosyal	Sayı	117	98			
	Payı (%)	54,4	45,6			
Toplam	Sayı	452	388			
	Payı (%)	53,8	46,2			

Önem düzeyi: *** $\alpha < 0,01$ ** $\alpha < 0,05$; * $\alpha < 0,1$

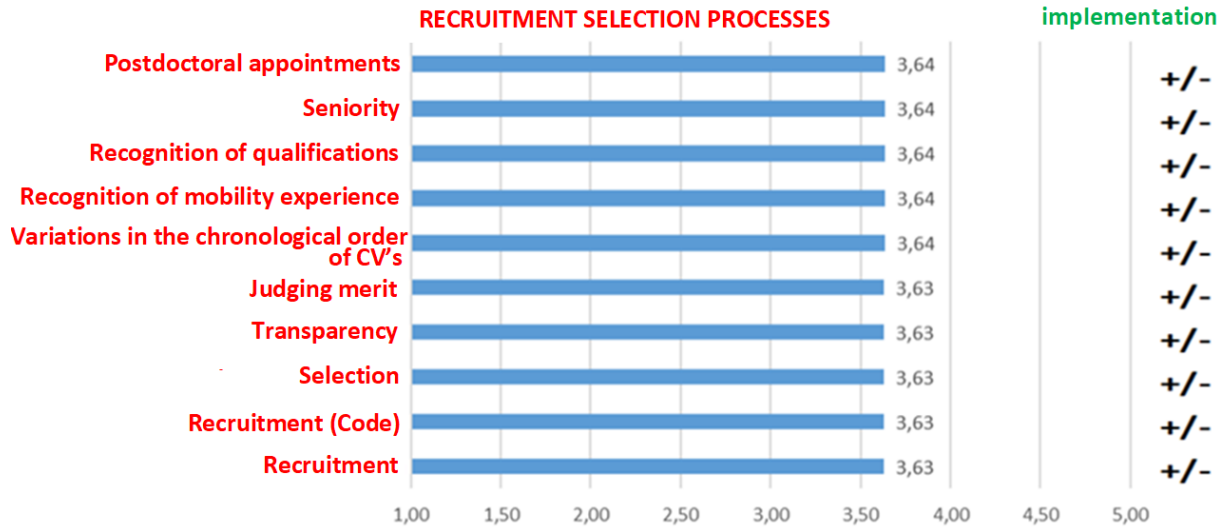
HRS4R kapsamında **etik ve mesleki görünüm** (11 ölçüt), **işe alım süreci** (10 ölçüt), **çalışma koşulları ve iş güvenliği** (13 ölçüt) ile **mesleki eğitim ve gelişim** (6 ölçüt) ile ilgili toplam 40 ölçüt dikkate alınarak çalışanların memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Sorgulamada “hiç değilim (1), biraz memnunum (2), kısmen memnunum (3), memnunum (4) ve kesinlikle memnunum (5)” şeklinde hazırlanan beşli Likert ölçeği kullanılmıştır.

Etik ve mesleki görünümle ilgili kriterlerden profesyonel tutum (3,44) en yüksek araştırma sonuçlarının sonuçların yayılması/kullanılması (2,50) en düşük memnuniyet düzeyine sahiptir (Grafik 1).

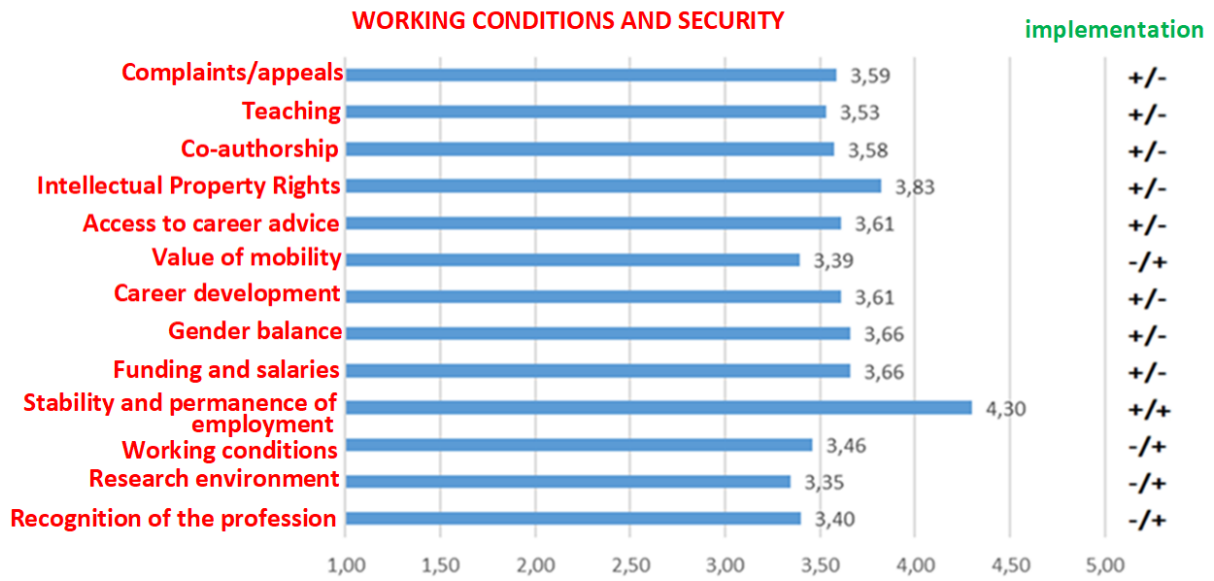
Grafik 1: Ethical ve professional aspects

İşe alım süreçleri ile ilgili ölçütler aynı ağırlıkta çıkmıştır. Verilen yanıtlara göre 10 ölçüt arasında memnuniyet düzeyleri açısından farklılık görülmektedir. Maksimum memnuniyet düzeyine (5.00) erişim için bir miktar boşluk olsa da genel olarak ölçütler katılımcılarda aynı memnuniyet düzeyine sahiptirler (Grafik 2).

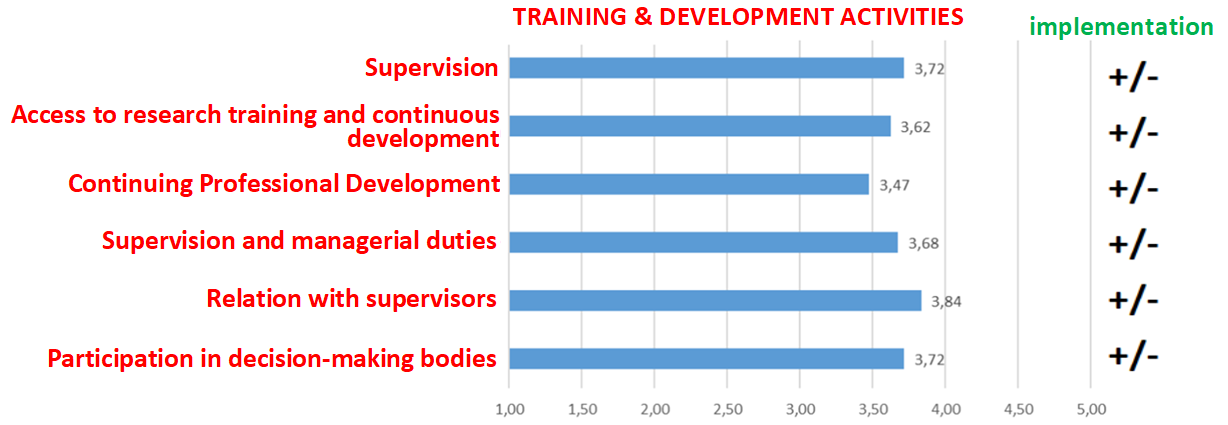
Grafik 2: Recruitment selection process

İş koşulları v iş güvenliği ile ilgili ölçütlerden memnuniyet düzeyleri ölçütlere göre farklı ağırlıkta belirlenmiştir. İş güvenliği açısından işin stabil olması ve sürekliliği en çok memnuniyet duyulan konudur. Mevcut yasalara göre üniversitede özellikle doçentlik ve profesörlük kadrolarına atmalar daimi statüde gerçekleşmektedir. Üniversitedeki iş sürekliliğinden memnun olmayı fikri mülkiyet hakları (3,83), cinsiyet eşitliği (3,66), finansman bulma ve ücretlerdeki (3,66) memnuniyet düzeyi izlemektedir. Üniversitede araştırma çevresi (3,35), hareketlilik (3,39), mesleki tanınırlık (3,40) ve çalışma koşulları (3,46) ise memnuniyet düzeyleri en düşük olan ölçütlerdir (Grafik 3).

Grafik 3: Working conditions and security

Eğitim ve gelişim etkinlikleri günümüzde bireysel ve kurumsal olarak en çok üzerinde duyulan konulardandır. Ege Üniversitesinde genel olarak bu etkinliklerden memnuniyet iyiye yakın düzeydedir. Bu konudaki memnuniyet düzeyi en yüksek olan konular danışmanlarla ilişkiler (3,84), danışmanlık etkinlikleri (3,72) ve karar alma organlarına katılım (3,72) şeklinde sıralanmaktadır. Bu kriterdeki en düşük memnuniyet düzeyi mesleki gelişimin devamlılığı (3,47) olarak saptanmıştır (Grafik 4).

Grafik 4: Training and development activities

Etik ve profesyonellik (11 ölçüt), işe alım (10 ölçüt), çalışma koşul ve iş güvencesi (13 ölçüt), mesleki eğitim ve gelişim (6 ölçüt) kriterlerinden (toplam 40 ölçüt) memnuniyet düzeyini gösteren puanlar toplanarak grup puanları oluşturularak, bilim dallarına göre memnuniyet düzeyleri karşılaştırılmıştır.

Bilim dallarına göre bazı değerlerin varlık/memnuniyet düzeyleri farklıdır. Etik değerler ve profesyonellikte, işe alım süreçlerinde, çalışma koşulları ve iş güvenliği, eğitim ve gelişim etkinlikleri sağlık ve mühendislik bilimlerinde memnuniyetin daha yüksek olduğu saptanmıştır (Çizelge 5). Özellikle sağlık ve mühendislik alanlarında bu ölçütlerin kullanımının geçmiş yıllarda içselleşmiş olmasının farklılıktaki önemi büyüktür.

Çizelge 5: Bilim dallarına göre memnuniyet düzeylerinin karşılaştırılması (Varyans Analizi)

Kriterler	Bilim dalı	Sayı	Ortalama	Standart sapma	F değeri	P Değeri
Etik değerler ve profesyonellik	Sağlık	263	1246,7	336,53	4,13***	0,006
	Fen	246	1172,6	321,16		
	Mühendislik	115	1227,7	313,58		
	Sosyal	215	1148,7	365,47		
	Toplam	839	1197,3	338,71		
İşe alım süreci	Sağlık	263	2123,8	581,59	4,37***	0,005
	Fen	247	1988,3	553,01		
	Mühendislik	115	2089,3	535,90		
	Sosyal	215	1952,7	628,74		
	Toplam	840	2035,4	583,44		
Çalışma koşulları ve iş güvenliği	Sağlık	263	599,6	160,80	4,00***	0,008
	Fen	247	562,0	153,06		
	Mühendislik	115	588,7	149,97		
	Sosyal	215	554,9	173,37		
	Toplam	840	575,6	161,35		
Eğitim ve gelişim etkinlikleri	Sağlık	263	261,2	70,56	4,04***	0,007
	Fen	247	244,6	67,93		
	Mühendislik	115	256,7	66,78		
	Sosyal	215	241,3	77,40		
	Toplam	840	250,6	71,52		

Önem düzeyi: *** $\alpha < 0,01$